

Theater over Egon Krenz als eeuwige tweede man

Willem de Wolf maakte zijn scriptie tot een toneelstuk

[Achtergrond](#) - 19 december 2012 - Auteur: Nienke Post

Theatermaker Willem de Wolf maakte als afstudeerscriptie voor zijn studie Duitse Taal en Cultuur een theatermonoloog over Egon Krenz. De tragiek van de laatste DDR-leider fascineerde hem. 'Krenz, de gedoodverfde opvolger' is de komende weken in Nederland te zien.

De Wolf (1961) verbindt in zijn theatermonoloog het leven van Krenz met zijn eigen jeugd. "Ik heb de volle Koude Oorlog meegemaakt", legt hij uit in een telefonisch interview met Duitslandweb. "Ik kom uit een rood nest en was altijd geïnteresseerd in wat er in het Oosten gebeurde."

Egon Krenz was jarenlang de tweede man achter DDR-leider Erich Honecker. Hij volgde hem op toen Honecker in oktober 1989 moest aftreden. Kort daarna viel de Muur en trad Krenz op 3 december zelf af als leider van de DDR. Hij werd in het herenigde Duitsland veroordeeld tot 6,5 jaar gevangenisstraf, onder meer voor zijn betrokkenheid bij de dood van vier DDR-vluchtelingen. In 2003 kwam hij na 4 jaar gevangenisstraf weer vrij.

Tweede man

"In Egon Krenz zag ik als jongen degene die het communisme zou vernieuwen", vertelt De Wolf. "Ik heb dat op hem geprojecteerd. Later dacht ik er ook aan dat hij zo'n tragisch leven heeft. Omdat hij als troonopvolger door Honecker naar voren is geschoven en pas 20 jaar daarna Honecker mocht opvolgen. Toen is hij 1,5 maand DDR-leider geweest en daarna heeft hij een gevangenisstraf gekregen van 6,5 jaar. Dat maakt hem tot een goed onderwerp voor een toneelstuk. Dergelijk dramatische mensen zijn volle mensen."

Het fenomeen van de tweede man staat centraal in het toneelstuk. "Krenz is een tweede man zoals we soms zelf ook tweede mannen kunnen zijn, in verhouding tot je vader of in werksituaties. Dat gaf het nog extra verdieping. Als ik het op een bepaalde manier bekijk, ben ik zelf ook een tweede man. En dat overdrijf ik dan om het interessant te maken."

Duitsland is een thema dat in meerdere toneelstukken van De Wolf terugkomt. Zo gaat het toneelstuk 'Hannah en Martin' (2009) over de Duitse filosoof Martin

Heidegger en zijn geliefde, Hannah Arendt. De Wolfs voorstelling 'We hebben het/een boek niet gelezen' (2007) gaat over Thomas Manns beroemde boek 'Der Zauberberg'. "Ik was altijd gefascineerd door Duitsland. Het land van dichters en denkers, de interessante geschiedenis en de schoonheid van de Duitse taal. Ik probeer in elke voorstelling het woord *flächendeckend* te verwerken. Ik vind dat een mooi woord. Allesomvattend, dat woord bestaat ook wel in het Nederlands, maar *flächendeckend* vind ik gewoon mooier."

Scriptie als toneelstuk

Toen zijn theatergezelschap geen subsidie meer kreeg, besloot De Wolf op 45-jarige leeftijd Duitse taal en cultuur te gaan studeren aan de Universiteit van Amsterdam. "Toen dacht ik: ik ga doen wat ik altijd al wilde doen. Toen ik 18 was, was ik in dubio of ik Duits ging studeren of naar de toneelschool ging. Het werd toen de toneelschool."

De Wolf maakte als bachelorscriptie zijn theaterstuk over Krenz. "Carla Dauven, het hoofd van de vakgroep Duits, heb ik verteld dat de kans bestond dat ik met mijn scriptie verder nog iets ging doen. Toen heeft zij mij toestemming gegeven - volgens mij had ze dat nog nooit gedaan - om fictie aan mijn scriptie toe te voegen. Deels is mijn scriptie dus autobiografisch en deels is het studie." Zijn monoloog over Krenz leverde hem eerder dit jaar een nominatie op voor de Taalunie Toneelschrijfprijs.

Laffe figuur

Of hij sympathie voor Krenz heeft, vindt De Wolf moeilijk te zeggen. "Ik ben er ambivalent over. Als figuur in de geschiedenis kan ik niet achter hem staan. Hij is toch een laffe figuur geweest. Aan de andere kant ben ik toch besmet met waar ik vandaan kom en ik begrijp hem. Maar dan kan ik het nog wel afkeuren natuurlijk."

De theatermaker overweegt zijn monoloog ook in Duitsland op te voeren. "Daar is wel interesse voor", zegt hij. Maar in het uit zijn hoofd leren van het Duits gaat veel tijd zitten, denkt hij. "En er zijn ook mensen die zeggen dat er in Duitsland helemaal geen interesse is voor een toneelstuk over Egon Krenz. Dat ze niets meer over die man willen horen."

De Wolf weet nog niet of hij na deze bachelorscriptie verder gaat met zijn studie. "Ik ben wel uitgenodigd voor de master Duitse Taal en Cultuur. Maar het gaat nu weer heel erg goed met mijn toneelcarrière, dus misschien ga ik pas weer verder studeren als ik 65 ben."

De voorstelling 'Krenz, de gedoodverfde opvolger' van theatergezelschap De Koe is in januari te zien in [Maastricht](#), [Eindhoven](#), [Amsterdam](#) en [Utrecht](#).

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel:

<https://duitslandinstituut.nl/artikel/210/theater-over-egon-krenz-als-eeuwige-tweede-man>